

Název práce: Environmentální účinky radiofarmak obsahujících ^{223}Ra

Autor: Tereza Krmelová

Obor: Chemie životního prostředí

Druh práce: Diplomová

Vedoucí práce: Doc. Ing. Stanislav Smrček, CSc

Abstrakt:

V práci byla studována možnost fytoextrakce nanočástic hydroxyapatitu nebo oxidu titaničitého s navázaným ^{223}Ra kořenovým systémem testovaných rostlinných druhů *Avena sativa* a *Zea mays* jako model fyto-remediační technologie. A současně jako zdroj dat k posouzení možného vstupu reziduí radioaktivity a nanomateriálů do potravních řetězců. Zároveň je v práci ověřován experiment s ovlivněním fytoextrakce ^{223}Ra v podobě dusičnanu s přísadkou EDTA, který byl prováděn v práci bakalářské. Tento experiment byl opakován z důvodu, že jeho výsledky byly v rozporu s obvykle popisovaným zlepšením fytoextrakční účinnosti po přidání komplexačního činidla. V práci byla především studována translokace radioaktivního materiálu z kořenů do nadzemní části. Experimentálně byla potvrzena extrakce nanočástic s navázaným ^{223}Ra z roztoku a translokace radioaktivity do nadzemní části rostliny. V případě *Avena sativa* byl záchyt nanočástic hydroxyapatitu s navázaným ^{223}Ra 53 % z toho 88 % aktivity bylo zachyceno v kořenech a 12 % v nadzemní části. Záchyt nanočástic oxidu titaničitého rostlinami *Avena sativa* byl 49 %, z toho 92 % radioaktivity bylo zachyceno v kořenech a 8 % v nadzemní části. V případě rostlin *Zea mays* byl záchyt o něco nižší a translokace byla podobná jako v případě rostlin *Avena sativa*. V experimentech fytoextrakce ^{223}Ra s přísadkou EDTA, které byly opakovány z důvodu uvedeného výše, bylo znovu prokázáno, že v tomto případě přísadka EDTA výrazně snižuje záchyt ^{223}Ra a zároveň výrazně zvyšuje translokaci do nadzemní části.